

Riječ

uredništva

Špilja Veternica najpoznatija je špilja Središnje Hrvatske i jedna od najvećih špilja u Hrvatskoj. Može se smatrati kolijevkom zagrebačke speleologije, u kojoj su generacije speleologa napravile svoje prve speleološke korake. Prva poznata istraživanja Veternice započela su 1933. godine, od čega je prošlo 90 godina. U našem su časopisu podaci iz istraživanja Veternice objavljivani 60-ih i 70-ih godina prošlog stoljeća, nakon čega su se samo povremeno pojavljivale kratke vijesti. Manjak publiciranja o Veternici ne znači da u međuvremenu nije bilo novih podataka.

U Veternici su tijekom 90 godina provedena brojna speleološka, arheološka, geološka, geomorfološka i biospeleološka istraživanja. Kako bismo ispravili ovu nepravdu i popunili rupu u literaturi, ovaj smo broj posvetili upravo Veternici. U nizu članaka prikazana je kronologija speleoloških istraživanja i uređivanja špilje za turističke posjete te rezultati raznih znanstvenih istraživanja koja su se provodila u Veternici. Iznesena su i različita mišljenja o recentnom upravljanju špiljom – iz perspektive Parka prirode Medvednica, kao i iz perspektive speleologa.

Osim o Veternici, u ovom broju možete čitati o speleološkim istraživanjima Crnopca, Vrgorskog polja i Markuševečkog umjetnog podzemlja. U stručnom dijelu donosimo i preporuke za unaprjeđenje rasvjete u turistički uređenim speleološkim objektima, kao i preporuke za učinkovite metode digitalnog crtanja. Na kraju donosimo doživljaj našeg spašavatelja iz akcije spašavanja speleologa u Turskoj te standardne rubrike – intervju i godišnji izvještaj o željezničarskim aktivnostima.

Veliko hvala autorima tekstova, fotografija, ilustracija i nacrta, koji su doprinijeli stvaranju ovoga broja, kao i svima ostalima koji su se na bilo koji način angažirali u njegovoj pripremi. Uz SK i HPD »Željezničar«, izdavanje ovoga broja finansijski je podržalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kojemu se ovim putem zahvaljujemo.

Uredništvo

◀ *Sloj 'pietra verde' u Željezničarskom kanalu*
Autor: Branko Jalžić